2026/67

6.1.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/67

(2025. gada 22. decembris),

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/696, ar ko Īrijai piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi saskaņā ar Padomes Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 9263)

(Autentisks ir tikai teksts angļu un īru valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([1]), un jo īpaši tās III pielikuma 2. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/696 ([2]) Īrijai tika piešķirta Direktīvai 91/676/EEK atbilstīga atkāpe, kas ļauj Īrijas lauku saimniecībās, kurās vismaz 80 % zemes aizņem zālāji, ar kūtsmēsliem izkliedēt līdz 250 kg slāpekļa uz hektāru gadā. Atbilstīgi minētā īstenošanas lēmuma 12. panta 3. punktam apgabalos, kuros notiek notece piesārņotos vai piesārņojuma riskam pakļautos ūdeņos, vai apgabalos, kuros ūdeņi uzrāda stāvokļa pasliktināšanās tendences, no 2024. gada 1. janvāra kūtsmēslu daudzums, ko drīkst izkliedēt zemē, ir 220 kg slāpekļa uz hektāru gadā. Īstenošanas lēmums (ES) 2022/696 ir piemērojams līdz 2025. gada 31. decembrim.

(2) 2025. gada 25. septembrī Īrija Komisijai nosūtīja jaunas atkāpes pieprasījumu un šajā sakarā apņēmās pieprasījumā iekļaut pamatojumu, kas balstās uz Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta trešajā daļā noteiktajiem objektīvajiem kritērijiem.

(3) Pieprasījumi piešķirt ar Direktīvu 91/676/EEK saskanīgu atkāpi būtu jāpamato ar objektīviem kritērijiem, kas doti minētās direktīvas III pielikuma 2. punkta trešajā daļā, un pieprasījumiem būtu jābalstās uz vides novērtējumiem, kas veicami saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši novērtējumiem, kas veicami atbilstīgi Padomes Direktīvai 92/43/EEK ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK ([4]) un 2001/42/EK ([5]).

(4) Direktīvas 92/43/EEK kontekstā jānovērtē arī jaunas atkāpes un jaunās Nitrātu rīcības programmas ietekme. Šajā sakarā Eiropas Savienības Tiesas (EST) spriedumā lietā C-293/17 ([6]), kurā dota minētās direktīvas 6. panta 3. punkta interpretācija, teikts, ka ietekme, kādu uz konkrētām teritorijām rada ar mēslošanas līdzekļu izkliedēšanu zemē un liellopu ganīšanu saistīti projekti, ir pienācīgi jānovērtē, izņemot gadījumus, kad objektīvi apstākļi ļauj pārliecinoši izslēgt jebkādu iespēju, ka šie projekti – atsevišķi vai kopā ar citiem projektiem – var būtiski ietekmēt minētās teritorijas.

([1]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/696 (2022. gada 29. aprīlis), ar ko Īrijai piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi saskaņā ar Padomes Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 129, 3.5.2022., 37. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/696/oj).

([3]) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

([6]) Tiesas 2018. gada 7. novembra spriedums lietā *Coöperatie Mobilisation for the Environment* u. c., C-293/17 un C-294/17, ECLI:EU:C:2018:882.

(5) Tajā pašā laikā lieta C-531/24 ([7]), ko 2024. gada 1. augustā EST iesniegusi Īrijas Augstā tiesa un kas vēl atrodas izskatīšanā, aktualizē jautājumus par to, kā Direktīva 91/676/EEK interpretējama attiecībā uz Direktīvas 92/43/EEK, 2000/60/EK un 2001/42/EK prasībām, kas jāizpilda saistībā ar Direktīvai 91/676/EEK atbilstīgu atkāpju piešķiršanu. Konkrētāk, aktualizējas jautājumi par to, vai Īrijas 2022.–2025. gada Nitrātu rīcības programmas sakarā veiktie novērtējumi ir bijuši pietiekami un piemēroti tam, lai noteiktu atkāpju vidisko ietekmi uz aizsargājamajām dzīvotnēm un sugām, tātad arī par to, vai atkāpes, kuras valsts piešķīrusi saskaņā ar minēto programmu, ir spēkā. Minētajā lietā aktualizējušies jautājumi attiecas arī uz Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta piemērošanu un to, vai atkāpes varētu izraisīt virszemes ūdensobjekta stāvokļa pasliktināšanos vai apdraudēt laba virszemes ūdeņu stāvokļa vai laba ekoloģiskā potenciāla un laba virszemes ūdeņu ķīmiskā stāvokļa sasniegšanu, ko prasa Direktīva 2000/60/EK.

(6) Spriedums lietā C-531/24 pasludināts pirms 2025. gada pēdējā ceturkšņa, visticamāk, netiks.

(7) Attiecīgo Savienības vides tiesību instrumentu konkrēto aspektu interpretācija, kas EST lūgta lietā C-531/24, ir kritiski svarīga, lai Īrija varētu identificēt un veikt nepieciešamos novērtējumus un galu galā iesniegt pilnīgu un rūpīgi sagatavotu atkāpes pieprasījumu, kas satur uz Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta trešajā daļā noteiktajiem objektīvajiem kritērijiem balstītu pamatojumu, un varētu panākt atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem. EST norādījumi turklāt var tieši ietekmēt parametrus, kas Komisijai jānovērtē un jāņem vērā minēto instrumentu interpretēšanā un piemērošanā.

(8) 2025. gada 31. jūlijā Īrija izteica apņemšanos pabeigt Savienības tiesību aktos prasītos novērtējumus par iespējamās jaunās atkāpes ietekmi uz vidi. Interpretācija, ko EST sniegusi lietā C-531/24, Īrijai būs jāņem vērā novērtēšanas procesā.

(9) Iespējamās jaunās atkāpes ietekmes uz vidi novērtējumi, kas prasīti Savienības tiesību aktos, Īrijai būs jāpabeidz vēlākais līdz 2028. gada 31. decembrim, lai šo novērtējumu secinājumi tiktu atspoguļoti Direktīvas 91/676/EEK un valsts transponējošo tiesību aktu piemērošanā un lai par katru turpmāku atkāpi varētu iesniegt pilnīgu un rūpīgi sagatavotu pieprasījumu, kas balstās uz visiem nepieciešamajiem novērtējumiem un ir saskaņā ar Tiesas juridiskajiem norādījumiem.

(10) Pagaidām ir lietderīgi pašreizējās atkāpes termiņu ar šo lēmumu pagarināt, lai, ievērojot piesardzīgu pieeju, paredzētu dažus papildu nosacījumus, kas piemērojami atkāpes aptvertajām lauku saimniecībām sateces baseinos, kuros ir ilgstošas un būtiskas problēmas. Atkarībā no Īrijas novērtējumu secinājumiem minētie papildu nosacījumi varētu tikt izskatīti.

(11) Dati, kurus Īrija iesniegusi, pildot Direktīvas 91/676/EEK 10. pantā noteikto ziņošanas pienākumu, liecina, ka 2020.–2023. gadā ūdeņu kvalitāte kopumā bijusi laba. Proti, 99 % visu Īrijas pazemes ūdeņu monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bijusi mazāka par 50 mg/l un 78,5 % minēto monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bijusi mazāka par 25 mg/l. Visās Īrijas virszemes ūdeņu monitoringa stacijās nitrātu vidējā koncentrācija bijusi mazāka par 50 mg/l un 99,1 % minēto monitoringa staciju nitrātu vidējā koncentrācija bijusi mazāka par 25 mg/l. Turklāt 27,5 % virszemes ūdeņu monitoringa staciju ir ziņojušas par eitrofikāciju vai eitrofikācijas risku. Par pazemes ūdeņu tendencēm runājot, 29,7 % pazemes ūdeņu monitoringa staciju ziņojušas par nitrātu koncentrācijas pieaugumu, 56,4 % ziņojušas par stabilām tendencēm un 13,8 % ziņojušas par lejupējām tendencēm. Virszemes ūdeņu tendenču gadījumā 14,5 % virszemes ūdeņu monitoringa staciju ziņojušas par nitrātu koncentrācijas pieaugumu, 74,9 % ziņojušas par stabilām tendencēm un 10,6 % ziņojušas par lejupējām tendencēm.

(12) Īrijas Vides aizsardzības aģentūras 2025. gada augustā publicētie 2022.–2024. gada dati par slāpekļa slodzes samazinājumiem, kas vajadzīgi, lai lielākajās Īrijas upēs sasniegtu vidiskos mērķus, liecina, ka atšķirība no mērķrādītāja joprojām ir ļoti liela tādās upēs kā Berova (38 %), Sleini (31 %) un Nora (16 %), bet Blekvoterā salīdzinājumā ar 2017.–2019. gadu ir pieaugusi (no 6 % uz 11 %).

([7]) Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, *An Taisce*, C-531/24 (OV C, C/2024/6412, 4.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6412/oj).

(13) Kopējais saražotais kūtsmēslu daudzums Īrijā pēdējos gados ir palielinājies. 2016.–2019. gada un 2020.–2023. gada perioda salīdzinājums rāda, ka liellopu, cūku un aitu kūtsmēslu daudzums ir pieaudzis attiecīgi par 2 %, 2 % un 8 %. Izmantotās lauksaimniecības zemes platība 2020.–2023. gadā bijusi par 3,4 % mazāka nekā 2016.–2019. gadā, un vidējais ar kūtsmēsliem izkliedētā slāpekļa daudzums 2020.–2023. gadā bijis 120 kg slāpekļa/ha salīdzinājumā ar 113 kg slāpekļa/ha 2016.–2019. gadā. Izkliedēto slāpekļa minerālmēslu daudzums uz vienu izmantotās lauksaimniecības zemes hektāru 2020.–2023. gadā salīdzinājumā ar 2016.–2019. gadu ir samazinājies par 2,2 %.

(14) 2024. gada 6. septembrī Īrija saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 15. pantu Komisijai paziņoja par trešā upju baseinu apsaimniekošanas plāna publicēšanu. Minētais plāns ir ceļvedis, kurā izklāstīts, kā Īrijas ūdensobjektos atjaunot labu vai labāku stāvokli un kā ūdensobjektus aizsargāt. Komisija minēto plānu patlaban analizē.

(15) 2025. gada 8. augustā Īrija saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 17. pantu Komisijai nosūtīja ziņojumu par to pasākumu īstenošanu, kas veikti saskaņā ar minēto direktīvu. Ziņojumā bija iekļauta informācija par minētās direktīvas 6. panta 1. punktā minētajiem aizsardzības [saglabāšanas] pasākumiem un izvērtējums par saglabāšanas pasākumu ietekmi uz minētās direktīvas I pielikumā uzskaitīto dabisko dzīvotņu veidu un minētās direktīvas II pielikumā uzskaitīto sugu saglabāšanās stāvokli, kā arī minētās direktīvas 11. pantā minētās uzraudzības galvenie rezultāti.

(16) Pēc vidusposma izskatīšanas, kas 2023. gadā veikta saskaņā ar Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/696 12. pantu, Īrija 2025. gadā atbilstīgi noteikumiem *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) (Amendment) Regulations 2025* ([8]) savu Nitrātu rīcības programmu pastiprināja un tālab samazināja arī pieļaujamos mēslošanas līdzekļu daudzumus. Minētie pastiprinātie regulatīvie papildpasākumi būtu jāatspoguļo Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/696 6.–9. pantā. Turklāt Īrija ir ieviesusi lauksaimniekiem domātu 60 miljonu EUR vērtu atbalsta shēmu *Farming for Water*, kuras mērķis ir lauksaimniecībā risināt ar ūdeni saistītas problēmas. Minētā shēma paredz finansējumu pasākumiem, kas lauku saimniecībās veicami, lai mazinātu nitrātu izskalošanos un augsnes eroziju.

(17) 2025. gada 8. decembrī Īrija pieņēma jaunu Nitrātu rīcības programmu ([9]), kas atspoguļo Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/696 4.–12. pantā noteiktās prasības un paredz arī Direktīvas 91/676/EEK mērķu sasniegšanai domātus papildinošus un pastiprinātus pasākumus.

(18) Jaunajā Nitrātu rīcības programmā Īrija plāno palielināt šķidrmēslu un netīro ūdeņu krātuvju ietilpību, kāda no 2028. gada jānodrošina lopkopības saimniecībās. Šīs prasības mērķis ir samazināt no punktveida avotiem radušos zudumu risku un augsnē esošo barības vielu zuduma risku un ļaut barības vielas izkliedēt tad, kad tās kultūraugiem augšanas laikā vajadzīgas. Minētie pasākumi atspoguļo pašreizējās zināšanas par piena govju selekcijas un saistīto lauksaimniecības sistēmu progresu, kuras rāda, ka vienas piena govs saražoto šķidrmēslu vidējais apjoms Īrijā ir par 21 % lielāks nekā pašreizējās regulatīvās vērtības un vienas piena govs turēšanā radušos netīro ūdeņu apjoms ir par 43 % lielāks.

(19) Īrija ir iekļāvusi arī papildpasākumus, kas veicami, lai barības vielu sadalījumu sadrumstalotās piena lopkopības saimniecībās uzlabotu, nosakot mazāku pieļaujamo nitrātu daudzumu gadījumos, kad saimniecības nevar pierādīt, ka kūtsmēsli tiek izkliedēti visās saimniecības zemēs, nevis tikai dažās platībās. Sadrumstalotās saimniecībās piena govis ganās galvenokārt platībās, kurai var piekļūt no slaukšanas telpas. Tāpēc zeme šajās platībās var saņemt lielāku daļu no saimniecības kūtsmēslu slāpekļa, jo tās atrodas tiešā saimniecības pagalma tuvumā. Lai gan pieļaujamā barības vielu daudzuma aprēķina pamatā ir saimniecības apstrādātās zemes kopplatība, praktisku un ekonomisku iemeslu dēļ barības vielu sadalījums sadrumstalotās saimniecībās var neaptvert zemes platības, kas atrodas tālāk no saimniecības pagalma.

(20) Sadrumstalotās saimniecībās veicamie papildpasākumi, kas saistīti ar krātuvju ietilpību un barības vielu sadalījuma uzlabošanu, būtu jāatspoguļo Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/696 izklāstītajos nosacījumos.

([8]) 2025. gada normatīvais instruments Nr. 42.
([9]) 2025. gada normatīvais instruments Nr. 588.

(21) Tāpēc šis lēmums tiek pieņemts Nitrātu rīcības programmas satvarā atbilstīgi noteikumiem *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022* ([10]), kuros grozījumi izdarīti 2025. gadā, un ar 2025. gada normatīvo instrumentu Nr. 588 īstenotās Īrijas rīcības programmas kontekstā.

(22) 2022. gadā pieņemtā Nitrātu rīcības programma pieļaujamo ķīmiskā slāpekļa daudzumu atkāpes aptvertajām saimniecībām 2022. gadā samazināja par 10 % un 2025. gadā – vēl par 5 %. Tomēr pieļaujamais ķīmiskā slāpekļa daudzums atkāpes aptvertajās saimniecībās vēl aizvien ir lielāks nekā citās saimniecībās. Nesenā Īrijas pētījumā, ko *Teagasc* publicējusi 2025. gada septembrī, secināts: ja atkāpes aptvertajās saimniecībās maksimālais pieļaujamais ķīmiskā slāpekļa daudzums tiek samazināts par 5 %, modelētais izskalojušos nitrātu daudzums samazinās par 2,4–3,3 %. Vislielākais samazinājums tiek panākts saimniecībās ar vislielāko pieļaujamo ķīmiskā slāpekļa daudzumu. Tāpēc sateces baseinos, kuros ir ilgstošas un būtiskas problēmas ar slāpekļa slodzes samazinājuma mērķrādītāju sasniegšanu, ir lietderīgi piesardzības labad vēl vairāk samazināt 2028. gadā pieļaujamo ķīmiskā slāpekļa daudzumu atkāpes aptvertajām saimniecībām.

(23) Viens no galvenajiem Direktīvas 91/676/EEK pasākumiem ir ierobežot ķīmisko un organisko mēslošanas līdzekļu izkliedēšanu atklāto virszemes ūdensobjektu tuvumā. Nemēslotas buferjoslas paildzina laiku, kādu barības vielas paliek visā laukā. Tas palielina iespēju, ka augsnē saglabāsies fosfors un notiks denitrifikācija. Ar jauno Nitrātu rīcības programmu aizliegts ķīmiskos mēslošanas līdzekļus izkliedēt 3 m platā joslā gar virszemes ūdensobjektiem un vienlaikus paturēts spēkā ierobežojums, kas neļauj organisko mēslojumu vai netīros ūdeņus izkliedēt līdz 5 m attālumā no virszemes ūdensobjektiem un līdz 10 m attālumā, ja lauka vidējais slīpums ūdensobjekta virzienā ir lielāks par 10 %. Atkāpes aptvertajās saimniecībās gan kūtsmēslu, gan ķīmiskā mēslojuma ienese ir lielāka nekā citās saimniecībās. Tāpēc sateces baseinos, kuros ir ilgstošas un būtiskas problēmas ar slāpekļa slodzes samazinājuma mērķrādītāju sasniegšanu, ir lietderīgi piesardzības labad uz 2028. gadu noteikt platāku buferjoslu, kāda jāievēro atkāpes aptvertajām saimniecībām.

(24) Atkāpes aptvertajām saimniecībām piemērojamie papildu nosacījumi par pieļaujamo ķīmiskā slāpekļa daudzumu un par buferjoslām gar virszemes ūdensobjektiem atspoguļo uz risku izvērtējumu balstītu un mērķētu pieeju sateces baseiniem, kuros ir ilgstošas un būtiskas problēmas ar slāpekļa emisijām, un šie nosacījumi būtu jāatspoguļo arī Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/696.

(25) Nosacījumi par ķīmisko mēslošanas līdzekļu samazinājumu un buferzonām atkāpes aptvertajām saimniecībām sateces baseinos, kuros ir ilgstošas un būtiskas problēmas ar slāpekļa emisijām, būtu jāpiemēro papildus saskaņā ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/696 piemērojamajiem nosacījumiem, arī tiem, kas iekļauti ar šo lēmumu. Īpaši svarīgas ir prasības par kaļķošanu, reģistrāciju Īrijas mēslošanas līdzekļu datubāzē, ganāmpulka blīvumu ārpus 30 km rādiusa, barības vielu bilances aprēķināšanu, obligātu apmācību, īpašiem noteikumiem par biodaudzveidībai labvēlīgu dzīvžogu kopšanu un olbaltumvielu saturu barības koncentrātos.

(26) Valsts programma par administratīvajām kontrolēm, inspekcijām un sankcijām, kura attiecas uz atļauju saņēmušo zālkopības saimniecību atbilstību Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/696 5.–9. panta nosacījumiem, būtu jāpaplašina tā, lai programma aptvertu arī minētā lēmuma 9.a pantā izklāstītos papildu nosacījumus.

(27) Ņemot vērā izskatīšanā esošo lietu C-531/24, kuru EST iesniegusi Īrijas Augstā tiesa un kurā tiks sīkāk precizētas Direktīvā 92/43/EEK un 2000/60/EK noteiktās prasības, kas Īrijas iestādēm jāpilda saistībā ar pieprasījumu piešķirt atkāpi saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK III pielikumu, pēc EST prejudiciālā nolēmuma minētajā lietā varētu būt lietderīgi šajā lēmumā izklāstītos nosacījumus izskatīt.

(28) Ņemot vērā šā gadījuma konkrētos apstākļus un vajadzību nodrošināt juridisko noteiktību un tālāko pasākumu stabilitāti, ir lietderīgi un piesardzīgi Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/696 piemērošanas periodu izņēmuma kārtā un ar papildu nosacījumiem pagarināt ne ilgāk kā par trim gadiem, lai šajā laikā varētu precizēt tiesisko regulējumu, ar kādu saskaņā Īrijai piešķirama jauna atkāpe, un Īrija attiecīgi varētu novērtējumus un savu tiesisko regulējumu pielāgot norādījumiem, ko būs sniegusi EST.

([10]) 2022. gada normatīvais instruments Nr. 113.

(29) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2022/696 būtu attiecīgi jāgroza.

(30) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Direktīvas 91/676/EEK 9. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/696 groza šādi:

1) iekļauj šādu 3.a pantu:

"*3.a pants*

Vispārīgie nosacījumi, kas Īrijai piemērojami 2026.–2028. gadā

1. Īrija pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā līdz 2028. gada beigām, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā C-531/24, pabeidz atbilstīgi Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 2. un 3. punktam un Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punktam veicamos vidiskos novērtējumus un, ja praktiski iespējams, tajā pašā termiņā, cita starpā izmantojot Īrijas rīcības programmu, ievieš ietekmējuma mazināšanas pasākumus, kas īstenojami, lai panāktu, ka atļaujas neapdraud minēto direktīvu mērķu sasniegšanu.

2. Pēc Eiropas Savienības Tiesas sprieduma lietā C-531/24 Īrija pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā līdz 2028. gada beigām attiecīgi izskata Īrijas Nitrātu rīcības programmas nosacījumus.

3. No 2026. gada Īrija īsteno pasākumus, kas nodrošina, ka visās piena lopkopības saimniecībās, kuru zemes ir izkliedētas plašākā teritorijā un kurās vistuvāk saimniecības pagalmam esošās platībās, sauktās par slaukšanas telpas apkaimi, ir ļoti liels ganāmpulka blīvums, saimniecībā saražotie liellopu šķidrmēsli tiek izliedēti ārpus slaukšanas telpas apkaimes un visās saimniecības zemēs; pretējā gadījumā tiek piemērots mazāks pieļaujamais ķīmisko mēslošanas līdzekļu daudzums.

4. Vēlākais no 2028. gada 1. oktobra Īrija, vadīdamās pēc pašreizējām zināšanām, kas atspoguļo piena govju selekcijas un saistīto lauksaimniecības sistēmu progresu, palielina kūtsmēslu un netīro ūdeņu krātuvju ietilpību, kāda jānodrošina visās piena lopkopības saimniecībās.";

2) lēmuma 5. pantam pievieno šādu daļu:

"No 2028. gada 1. janvāra teritorijās, kas ietilpst Berovas, Sleini, Noras un Blekvoteras upju un to pieteku sateces baseinos, papildus pirmajā daļā noteiktajām prasībām atļaujas piešķir ar 9.a panta nosacījumiem.";

3) lēmuma 6. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta trešo un ceturto daļu aizstāj ar šādām:

"Balstoties uz barības vielu pārvaldības plānu un augsnes analīzes rezultātiem, pieņem saimniecības kaļķošanas programmu. Ja augsnes analīzes rezultātu pārskatā norādīts, ka ieteicamā kaļķošanas deva nepārsniedz 5 tonnas uz hektāru, visu prasīto kaļķošanas devu izkliedē divu gadu laikā no minētā rezultātu pārskata izdošanas dienas. Ja augsnes analīzes rezultātu pārskatā norādīts, ka ieteicamā kaļķošanas deva pārsniedz 5 tonnas uz hektāru, divu gadu laikā no minētā rezultātu pārskata izdošanas dienas izkliedē vismaz 5 tonnas kaļķa uz hektāru.

Zālkopības saimniecība ir reģistrēta Īrijas nacionālajā mēslošanas līdzekļu datubāzē un pilnībā atbilst 2023. gada normatīvajam instrumentam Nr. 378 *National Fertiliser Database Regulations 2023*. Turklāt zālkopības saimniecība katru gadu deklarē saimniecībā esošo ķīmisko mēslošanas līdzekļu un kaļķa krājumus perioda beigās, proti, 14. septembrī plkst. 23.59, un attiecīgā gadījumā deklarē arī nulles apjoma krājumus.";

b) pievieno šādu 7. punktu:

"7. Zemes platībās, kas atrodas ārpus 30 km rādiusa no zālkopības saimniecības centra, pieļaujamais ganāmpulka blīvums ir tāds, lai kūtsmēslu slāpekļa ienese nepārsniegtu 170 kg uz hektāru gadā, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde konstatē uzskatāmus pierādījumus tam, ka ganāmpulka blīvums minētajās platībās atbilst kūtsmēslu slāpekļa ienesei, kas ir lielāka nekā 170 kg uz hektāru gadā.";

4) lēmuma 8. pantam pievieno šādu 6., 7. un 8. punktu:

"6. Ne vēlāk kā saskaņā ar šo lēmumu izdotas atļaujas izmantošanas otrā gada beigās zālkopības saimniecība:

a) izmantojot atbilstošu programmatūras tehnoloģiju, ko akceptējusi kompetentā iestāde, aprēķina barības vielu bilanci;

b) pabeidz kompetentās iestādes norādītu apmācības programmu par zālāju apsaimniekošanu.

7. Ikgadējo zālkopības saimniecības zāles produkciju reģistrē, katrā zālāju nogabalā veicot vismaz 20 zāles mērījumus, kuriem izmanto atbilstošu programmatūras tehnoloģiju, ko akceptējusi kompetentā iestāde. Starp zāles mērījumiem ietur vismaz piecu dienu intervālu.

8. Zālkopības saimniecība ievieš vismaz vienu no šādiem pasākumiem:

a) dzīvžoga apgriešanas laikā katrā dzīvžoga rindā atstāj vismaz vienu vienirbuļa vilkābeli vai ērkšķu plūmi, kam ļauj pieaugt;

b) dzīvžogu kopšanā ievēro vismaz trīs gadus ilgu ciklu, kurā tos apgriež secīgi, lai nodrošinātu, ka saimniecībā katru gadu ir dzīvžoga posmi, kas zied un ražo ogas.";

5) lēmuma 9. pantu aizstāj ar šādu:

"*9. pants*

Lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas nosacījumi

Laikā no 15. aprīļa līdz 30. septembrim atļauts piena govīm un citiem liellopiem, kas vecāki par diviem gadiem, papildus zālei izēdināt koncentrēto barību, kuras maksimālais kopproteīna saturs ir 14 %. Koncentrētās barības kopproteīna satura pierakstus glabā un pēc pieprasījuma dara pieejamus inspicēšanai, ko veic kompetentā iestāde.";

6) iekļauj šādu 9.a pantu:

"*9.a pants*

Atļauju piešķiršanas papildnosacījumi 2028. gadā

1. No 2028. gada 1. janvāra zālāju ikgadējo maksimālo mēslošanas normu, kas izkliedējama ar ķīmiskajiem mēslošanas līdzekļiem, atļaujas aptvertajās saimniecībās samazina tā, lai no 2028. gada normas būtu par 5 % zemākas nekā normas, kas publicētas Īrijas rīcības programmā, kuru īsteno ar grozīto 2025. gada normatīvo instrumentu Nr. 42 *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulation 2022*. Ja pēc mēslošanas normu pārskatīšanas tiek noteiktas mazākas vērtības, piemēro šīs mazākās vērtības.

2. Atļauju saņēmušās saimniecībās no 2028. gada 1. janvāra ķīmiskos mēslošanas līdzekļus neizkliedē zālājos, kas atrodas 4 metru platā joslā gar virszemes ūdensobjektiem, izņemot gadījumus, kad Īrijas rīcības programmā ir noteiktas stingrākas prasības, – tad piemēro minētās stingrākās prasības. No 2028. gada 1. janvāra organiskos mēslošanas līdzekļus, t. sk. kūtsmēslus un netīros ūdeņus, neizkliedē zemē tajās pašās platībās 8 metru platā joslā gar virszemes ūdensobjektu un – ja vidējais zemes slīpums ūdensobjekta virzienā pārsniedz 20 % – 20 metru platā joslā gar virszemes ūdensobjektu, izņemot gadījumus, kad Īrijas rīcības programmā ir noteiktas stingrākas prasības, – tad piemēro minētās stingrākās prasības.";

7) lēmuma 11. pantu aizstāj ar šādu:

"*11. pants*

Kontroles

1. Kompetentās iestādes attiecībā uz visiem atļaujas pieteikumiem veic administratīvās kontroles, kurās novērtē atbilstību 6.–9.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Ja tiek pierādīts, ka minētie nosacījumi nav izpildīti, pieteikumu noraida un pieteikuma iesniedzēju informē par atteikuma iemesliem. Kompetentās iestādes ik gadu vismaz 10 % atļauju saņēmušo zālkopības saimniecību veic administratīvās kontroles attiecībā uz zemes izmantojumu, lauksaimniecības dzīvnieku skaitu un veidu un kūtsmēslu ražošanu un eksportu.

2. Kompetentās iestādes izveido atļauju saņēmušo zālkopības saimniecību lauka inspekciju plānu, kura pamatā ir risku izvērtējums un kurā paredzēts pienācīgs inspekciju biežums, ko nosaka, ņemot vērā rezultātus, kuri gūti iepriekšējos gados veiktajās kontrolēs, un rezultātus, kuri gūti vispārējās izlases veida kontrolēs, kas veiktas saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK transponēšanas tiesību aktiem, un jebkuru citu informāciju, kas varētu liecināt par 6.–9.a pantā izklāstīto nosacījumu neizpildi. Lai novērtētu, vai 6.–9.a pantā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, lauka inspekcijas katru gadu veic vismaz 10 % atļauju saņēmušo zālkopības saimniecību.

3. Ja kādā no gadiem konstatē, ka atļauju saņēmusi zālkopības saimniecība 6.–9.a pantā izklāstītos nosacījumus nav izpildījusi, atļaujas turētājam uzliek sodu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un nākamajā gadā tas saņemt atļauju nav tiesīgs.

4. Kompetentajām iestādēm piešķir pilnvaras un līdzekļus, kas vajadzīgi, lai pirms un pēc atļaujas piešķiršanas saskaņā ar šo lēmumu verificētu atbilstību 6.–9.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem, kas izvirzīti saskaņā ar šo lēmumu piešķirtai atļaujai.";

8) lēmuma 13. panta pirmajai daļai pievieno šādu j) apakšpunktu:

"j) progress 3.a panta 1. punktā minēto vidisko novērtējumu veikšanā.";

9) lēmuma 14. pantu aizstāj ar šādu:

"Šo lēmumu piemēro saistībā ar Īrijas rīcības programmu, ko īsteno ar grozīto 2022. gada normatīvo instrumentu Nr. 113 *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022* un ar 2025. gada normatīvo instrumentu Nr. 588 īstenotās Īrijas rīcības programmas kontekstā.

Šo lēmumu piemēro līdz 2028. gada 31. decembrim."

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Īrijai.

Briselē, 2025. gada 22. decembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Jessika ROSWALL